

Din jurisprudența recentă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

1. Neîndeplinirea condițiilor legale de participare la concursul de promovare a judecătorilor în funcții de execuție vacante. Materia drept internațional privat nu este compatibilă cu specializarea secției de contencios administrativ și fiscal, dreptul administrativ fiind o ramură a dreptului public

(Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, Decizia nr. 501/ 28 ianuarie 2011, dosar nr. 3814/1/2010)

I. Circumstanțele cauzei

1. Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii

Prin Hotărârea nr. 348 din 29 aprilie 2010, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a admis contestația formulată de I.M.C., judecător la Tribunalul București, revocând în parte hotărârea comisiei de organizare a concursului de promovare în funcții de execuție a judecătorilor și procurorilor din 9 mai 2010, prin care s-a dispus cu privire la verificarea îndeplinirii condițiilor legale de participare la concurs în ceea ce îl privește pe domnul judecător A.C.L., cu rectificarea de rigoare a tabelului privind rezultatul verificării îndeplinirii de către candidații judecători a condițiilor legale de participare la concursul de promovare, publicat pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii, la data de 12 aprilie 2010.

Pentru a pronunța această hotărâre, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că prin Hotărârea nr. 150/4.03.2010 s-a dispus organizarea concursului de promovare efectivă a judecătorilor și procurorilor în funcții de execuție la tribunale/parchete de pe lângă

tribunale și curți de apel, la data de 9 mai 2010, iar pentru Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București au fost scoase la concurs 4 posturi.

Judecătorul A.C.L. a optat pentru Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București și a ales ca disciplină de concurs Dreptul internațional privat.

Totodată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că dispozițiile prevăzute de art. 6 alin. 4 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc o legătură de cauzalitate directă între secția pentru care optează magistratul, respectiv specializarea acestuia și materia de concurs, prevăzând explicit că opțiunea candidatului în ceea ce privește secția de la curtea de apel și specializarea se face „în vederea stabilirii materiilor de concurs”.

De asemenea, art. 16 alin. 2 lit. a și b din Regulament reglementează materia de concurs, în funcție de „specializarea pentru care optează judecătorul și procurorul „dispoziții care trebuie coroborate cu art. 41 alin. 2 din Legea nr. 304/2004.

În concluzie, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că disciplina drept internațional privat reprezintă o ramură a dreptului privat, ramură care se aplică în cauzele prin care se soluționează litigii de drept privat, cum ar fi: cauze civile, comerciale, cele privind

minorii și raporturile de familie, conflictele de muncă, dar pentru secțiile specializate în soluționarea litigiilor de drept public, cum este Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal din cadrul Curții de Apel București, concursul de promovare efectivă în funcția de execuție nu poate fi susținut la materia menționată.

2. Recursul declarat împotriva hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii

Recurentul A.C.L. a atacat cu recurs hotărârea menționată, arătând că a fost adoptată în mod abuziv și nelegal, fără să fi fost înștiințat despre existența contestației și fără a fi avut dreptul de a formula apărări, conform art. 24 din Constituția României, deși contestația formulată de I.M.C. viza în mod expres excluderea sa de la concursul de promovare.

De asemenea, recurentul a arătat că hotărârea atacată este netemeinică, pentru că materia drept internațional privat, ca probă de concurs, este prevăzută în art. 46 alin. 2 lit. a din Legea nr. 303/2004 și art. 16 alin. 2 lit. a din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, modificată prin Hotărârea nr. 2150 din 10 decembrie 2009.

În acest sens, a adăugat că, potrivit art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, aplicarea legii trebuie să fie previzibilă; or, niciuna dintre prevederile menționate nu interzice dreptul internațional privat ca materie de concurs pentru promovarea la Secția de contencios administrativ și fiscal, iar anterior a participat la două concursuri consecutive de promovare în funcții de execuție, fără a-i fi fost opusă problema materiei de concurs.

3. Apărările intimaților și procedura derulată în recurs

3.1. Prin întâmpinarea depusă la dosar, Consiliul Superior al Magistraturii

a solicitat respingerea recursului ca nefondat, arătând, în esență, următoarele:

- hotărârile adoptate de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în exercitarea atribuției prevăzute în art. 36 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 sunt acte administrative unilaterale, supuse regimului prevăzut de Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, în care nu se poate vorbi de o procedură contencioasă, cu respectarea principiului contradictorialității și dreptului la apărare;

- prevederile art. 46 din Legea nr. 303/2004 și ale art. 6 alin. 3 și 4 și art. 16 alin. 2 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2005, cu modificările și completările ulterioare, conduc către concluzia că între secția pentru care optează candidatul și materiile de concurs trebuie să existe o legătură directă, ținând seama de specializare.

3.2. La termenul din 8 octombrie 2010, intimatul, prin reprezentant, a solicitat introducerea în cauză a persoanei care a formulat contestația administrativă admisă prin hotărârea recurată, I.M.C.

Ținând seama de prevederile art. 16¹ din Legea nr. 554/2004 și pentru a da eficiență principiului respectării dreptului la apărare și al egalității armelor în proces, garanții ale dreptului la un proces echitabil, Înalta Curte a dispus, prin încheierea de la aceeași dată, introducerea în cauză a terței persoane vizate de hotărârea recurată.

3.3. Prin întâmpinarea depusă la dosar, intimatul I.M.C. a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, cu motivarea că litigiul administrativ este creat între emitentul hotărârii recurate și recurent, conform art. 29 alin. 5 și 7 din Legea nr. 317/2004, și excepția lipsei de interes a recurentului cu motivarea că acesta nu poate obține un folos practic, pentru că nu mai poate participa la concursul

desfășurat la data de 9 mai 2010, iar dacă a participat, nu a obținut o notă suficient de mare pentru a promova.

Pe fondul cauzei, intimatul a arătat, în esență, că hotărârea recurată este în acord cu prevederile legale aplicabile în cauză și cu jurisprudența Înaltei Curți.

II. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

1. Cu privire la excepția lipsei de interes în exercitarea recursului

Potrivit art. 29 alin. 7 din Legea nr. 317/2004, hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor pot fi atacate cu recurs, de orice persoană interesată, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Recurentul are calitatea de persoană interesată în sensul prevederii legale citate, pentru că hotărârea atacată îl vizează în mod direct, stabilind că nu îndeplinește condițiile legale de participare la concursul de promovare, a avut totuși dreptul să participe la concurs în virtutea efectului suspensiv al recursului, prevăzut în art. 29 alin. 8 din Legea nr. 317/2004, și urmărește să obțină, pe cale judecătorească, o recunoaștere a compatibilității materiei de concurs alese (dreptul internațional privat) cu specializarea Secției pentru care a optat (contencios administrativ și fiscal).

Excepția lipsei de interes este, prin urmare, neîntemeiată.

2. Cu privire la excepția lipsei calității procesuale pasive a intimatului I.M.C.

Așa cum rezultă din expunerea rezumativă cuprinsă în pct. I.3.2. al prezentei decizii, intimatul I.M.C. a fost introdus în cauză în considerarea calității lui de autor al contestației administrative îndreptate împotriva hotărârii comisiei de organizare a concursului de promovare în funcții de execuție din data de 9 mai 2010 în ceea ce privește îndeplinirea, de către recurent, a condițiilor legale de participare la

concurs și, în consecință, a calității de beneficiar al hotărârii prin care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a admis contestația.

Prin măsura dispusă la termenul din 8 octombrie 2010, Înalta Curte a făcut aplicarea tezei finale a art. 16¹ din Legea nr. 554/2004, potrivit căruia „instanța de contencios administrativ poate introduce în cauză, la cerere, organismele sociale interesate sau poate pune în discuție, din oficiu, necesitatea introducerii în cauză a acestora, precum și a altor subiecte de drept”.

Acestea sunt considerentele pentru care intimatul este parte a raportului de drept administrativ dedus judecății, excepția invocată fiind respinsă.

3. Aspecte de fapt și de drept relevante, corespunzătoare motivelor de recurs

Examinând legalitatea hotărârii nr. 348 din 29 aprilie 2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii în raport cu motivele invocate de recurent, Înalta Curte a constatat că recursul nu este fondat, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

3.1. Cu privire la procedura de adoptare a hotărârii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea atacată în exercitarea atribuției prevăzute în art. 36 alin. 2 din Legea nr. 317/2004, cu referire la prevederile art. 36 alin. 1 lit. e din aceeași lege, soluționând o contestație privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare în funcții de execuție din data de 9 mai 2010.

Este adevărat că, după cum susține intimatul Consiliul Superior al Magistraturii în întâmpinare, procedura respectivă este una administrativă, iar nu o jurisdicție administrativă, bazată pe principiile contradictorialității, asigurării dreptului la apărare și independenței activității administrativ-jurisdicționale, potrivit art. 2 alin. 1 lit. e din Legea nr. 554/2004. Cu toate acestea, în derularea procedurii

administrative nu pot fi ignorate exigențele dreptului la o bună administrare, recunoscut ca valoare comună în ordinea juridică europeană, bună administrare care, potrivit art. 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, impune un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil, implicând dreptul fiecărei persoane de a fi ascultată înainte ca o măsură individuală care ar afecta-o nefavorabil să fie luată împotriva sa, dreptul oricărei persoane de a avea acces la dosarul propriu, cu respectarea intereselor legitime privind confidențialitatea sau caracterul secret al unor informații și obligația administrației de a-și motiva deciziile.

Îndeplinirea cerințelor menționate se impune cu și mai mare exigență în situațiile în care prin deciziile adoptate se modifică o practică administrativă anterioară.

În speță, nu poate fi identificată însă o vătămare concretă produsă recurentului prin modul de derulare a procedurii, vătămare care să nu poată fi înlăturată decât prin anularea hotărârii, pentru că, potrivit art. 29 alin. 8 din Legea nr. 317/2004, recursul pe care l-a declarat împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii a suspendat executarea acesteia și, în virtutea efectului suspensiv, a avut posibilitatea să participe la concurs.

3.2. Cu privire la motivele de nelegalitate substanțială a hotărârii

Potrivit art. 41 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, componența secțiilor și completelor specializate se stabilește de colegiul de conducere al instanței, în raport cu volumul de activitate, ținându-se seama de specializarea judecătorului.

De asemenea, art. 37 alin. 4 din Legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, formarea continuă se realizează ținând seama de necesitatea specializării lor, iar conform art. 46 alin. 2 lit. a din aceeași lege, materiile

la care se susțin probele scrise la concursul de promovare în funcții de execuție se stabilesc „în funcție de specializare”.

Toate aceste prevederi legale, interpretate sistematic, conduc către concluzia că principiul specializării constituie o premisă a calității îndeplinirii actului de justiție și o veritabilă garanție a independenței și imparțialității în exercitarea funcției de judecător sau procuror, găsindu-și aplicarea atât în planul măsurilor organizatorice legate de componența secțiilor și completelor specializate ale instanțelor, cât și în ceea ce privește cariera magistraților.

Prin urmare, dispoziția cuprinsă în art. 16 alin. 2 lit. a din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 621/2006, cu modificările ulterioare, nu face decât să pună în aplicare prevederile legislației primare, în sensul că probele scrise cu caracter teoretic și practic se susțin la una dintre materiile expres prevăzute, „în funcție de secția și specializarea pentru care optează judecătorul sau procurorul”.

Împrejurarea că, anterior, recurentul a participat la alte concursuri de promovare, susținând probele scrise la aceeași materie, nu constituie un argument în sensul dorit de acesta, pentru că practica administrativă a evoluat într-o direcție care concordă cu litera și spiritul prevederilor legale menționate mai sus, iar, după cum s-a reținut în hotărârea atacată, materia drept internațional privat nu este compatibilă cu specializarea și secția pentru care a optat candidatul, dreptul administrativ fiind o ramură a dreptului public.

A accepta punctul de vedere al recurentului ar însemna o negare *de plano* a dreptului autorităților publice de a-și modifica pentru viitor conduita, prin implementarea unor practici adecvate cadrului legislativ în vigoare.

Având în vedere toate considerentele expuse, care converg către concluzia că hotărârea atacată este legală, Înalta Curte a respins recursul formulat, în temeiul art. 29 alin. 7 din Legea nr. 317/2004, ca nefondat.

2. Scopul Asociației Magistraților din România, de apărare a intereselor profesionale ale membrilor săi în raporturile cu celelalte subiecte de drept, promovarea demnității profesiei, asigurarea drepturilor și statutului profesional al magistraților, justifică interesul în contestarea numirii în funcția de președinte sau vicepreședinte al C.S.M.

(Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, Decizia nr. 1907/31 martie 2011, dosar nr. 10661/1/2010)

I. Circumstanțele cauzei

1. Obiectul acțiunii

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, reclamanta Asociația Magistraților din România, în contradictoriu cu pârâțul Consiliul Superior al Magistraturii, a solicitat anularea Hotărârii nr. 1 din 11 ianuarie 2010 și a Hotărârii nr. 2 din 11 ianuarie 2010, emise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

2. Motivele de fapt și de drept care au stat la baza formulării cererii

Reclamanta a arătat că, prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1 din 11 ianuarie 2010, doamna F.B., judecător la Tribunalul Mehedinți, a fost aleasă în funcția de președinte al C.S.M., pentru un mandat de un an, începând cu data de 12 ianuarie 2010, iar prin Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2 din 11 ianuarie 2010, doamna G.D.P.I., procuror la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și

Justiție, a fost aleasă în funcția de vicepreședinte al C.S.M., pentru un mandat de un an, începând cu data de 12 ianuarie 2010.

Reclamanta a precizat că temeiul de drept al hotărârilor contestate îl reprezintă art. 23 alin. 3 și 4 și art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004 și că aceste hotărâri privesc cariera și drepturile magistraților în sensul art. 29 alin. 5 din Legea nr. 317/2004.

În cererea formulată, reclamanta și-a justificat calitatea procesuală activă pentru declararea recursului împotriva celor două hotărâri, precum și interesul în ceea ce privește persoanele alese să asigure conducerea C.S.M., prin exercitarea funcțiilor de președinte și vicepreședinte, invocând prevederile Statutului său.

Prima critică adusă ambelor hotărâri se referă la nemotivarea acestora, cerință expres prevăzută de dispozițiile art. 24 alin. 2 din Legea nr. 317/2004.

În ceea ce privește Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1 din 11 ianuarie 2010, reclamanta a arătat că persoana aleasă în funcția de președinte al C.S.M. este lipsită de probitate morală, că asupra acesteia planează suspiciuni cu privire la calitatea de colaborator al fostei Securități, care au fost intens dezbătute în mass-media, fiind vătămat astfel interesul legitim public, în sensul art. 2 alin. 1 lit. r din Legea nr. 554/2004.

Referitor la Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 2 din 11 ianuarie 2010, reclamanta a expus faptul că alegerea doamnei procuror G.D.P.I. pentru un al doilea mandat de vicepreședinte al C.S.M. încalcă dispozițiile art. 24 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată.

3. Apărările formulate de pârâțul Consiliului Superior al Magistraturii împotriva Sentinței civile nr. 4475 din 11 noiembrie 2010 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal

Pârâțul Consiliului Superior al Magistraturii, prin întâmpinare, a invocat excep-

ția inadmisibilității, excepția de necompetență materială, solicitând declinarea competenței de soluționare în favoarea Curții de Apel București - Secția de contencios administrativ și fiscal și, în subsidiar, respingerea recursului, ca nefondat.

3.1. Referitor la excepția inadmisibilității, pârâtul a arătat că hotărârile a căror anulare se solicită nu privesc cariera și drepturile magistraților, nefiind incidente în cauză prevederile speciale ale art. 29 alin. 5 și 7 din Legea nr. 317/2004, invocând în acest sens și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția contencios administrativ și fiscal.

3.2. Sub aspectul excepției de necompetență materială, pârâtul a precizat că analizarea competenței trebuie să se raporteze la normele Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, fiind aplicabile sub acest aspect prevederile art. 10 alin. 1 din Lege, coroborate cu cele ale art. 3 din Codul de procedură civilă, competența aparținând astfel Curții de Apel București - Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

3.3. Cu privire la fondul cauzei, pârâtul a arătat, în esență, că prevederile art. 29 alin. 4 din Legea nr. 317/2004 au fost respectate, că doamna F.B. deține o hotărâre irevocabilă care stabilește faptul că nu a fost colaborator al poliției politice comuniste, precum și faptul că nu există prevederi legale care să interzică posibilitatea de înnoire a mandatului de vicepreședinte al C.S.M.

4. Cererea de intervenție formulată de Centrul de Resurse Juridice

La data de 10.02.2010, Centrul de Resurse Juridice a formulat cerere de intervenție în interesul reclamantei, solicitând admiterea cererii principale și a cererii de intervenție accesorie.

5. Hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal

Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și

fiscal, prin Decizia nr. 1736 din 25 martie 2010, a admis excepția necompetenței materiale și a trimis cauza la Curtea de Apel București.

6. Hotărârea instanței de fond

Prin Sentința civilă nr. 4475 din 11 noiembrie 2010, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepția lipsei calității de reprezentant ca neîntemeiată, a admis excepția lipsei de interes, a respins cererea formulată de reclamanta Asociația Magistraților din România, în contradictoriu cu pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii, ca lipsită de interes, și a respins cererea de intervenție în interesul reclamantei formulată de intervenienta Centrul de Resurse Juridice, ca neîntemeiată.

7. Motivele de fapt și de drept care au stat la baza formării convingerii instanței de fond

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut, în esență, următoarele:

7.1. Referitor la excepția lipsei calității de reprezentant, Curtea a reținut că președintele poate reprezenta asociația reclamantă, potrivit statutului acesteia.

7.2. Referitor la excepția lipsei de interes, instanța de fond s-a raportat la dispozițiile art. 1 coroborat cu art. 2 din Legea nr. 554/2004, analizând vătămarea pretinsă a fi produsă prin actele administrative atacate, și a apreciat că nu poate fi reținut niciun interes direct și personal al reclamantei în a ataca acte administrative individuale care vizează exclusiv alte subiecte de drept.

Prima instanță a analizat și prevederile art. 5 din Statutul Asociației Magistraților din România, concluzionând că reclamanta, fiind o asociație profesională, în calitate de subiect colectiv, nu poate fi beneficiara unui drept la numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii.

S-a mai reținut în considerentele sentinței faptul că reclamanta nu justifică

nici interesul legitim colectiv, iar aceasta nu a făcut precizări în acest sens, precum și faptul că interesul în promovarea prezentei cereri de chemare în judecată nu apare ca legitim nici raportat la principiul specialității capacității de folosință.

8. Recursul formulat de reclamanta Asociația Magistraților din România împotriva Sentinței civile nr. 4475 din 11 noiembrie 2010 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal

Motivele de recurs sunt întemeiate pe dispozițiile art. 304 pct. 9 și ale art. 304¹ din Codul de procedură civilă.

Instanța de fond a preluat susținerile autorului excepției lipsei de interes și a interpretat eronat dispozițiile art. 1 alin. 1 și 2 din Legea nr. 554/2004, modificată și completată.

Calitățile intervenientului de a promova o acțiune în justiție, cu excepția caracterului legitim menționat în mod explicit în art. 1 din Legea contenciosului administrativ nu sunt prevăzute în normele legii speciale, invocate ca temei legal al excepției lipsei de interes.

Judecătorul fondului a adăugat la lege, prin invocarea cerințelor de a avea un interes direct și personal.

Legea nr. 554/2004 definește în art. 2 interesul legitim ca fiind privat și public.

Recurenta este constituită ca o persoană juridică română de drept privat, de unde rezultă că sunt incidente prevederile art. 8 din Legea nr. 554/2004.

Susținerile instanței de fond sunt simple constatări ce contravin exigențelor art. 261 alin. 1 pct. 5 Cod procedura civilă, deoarece recurenta-reclamantă reprezintă interesele magistraților în raporturile cu celelalte subiecte de drept.

Interesul „direct” și „personal” al recurantei constă în apărarea intereselor membrilor săi.

Membrii asociației recurente, în numele cărora este promovată acțiunea, au dreptul să candideze și să fie aleși în

calitate de membri ai C.S.M. au interesul legitim ca președintele și vicepreședintele C.S.M. să fie aleși cu respectarea legii și a Codului deontologic. Vătămarea interesului legitim privat antrenează și vătămarea interesului public, care este acela de a avea un sistem judiciar eficient.

9. Apărările formulate de intimatul-pârât Consiliul Superior al Magistraturii

Prin întâmpinare, pârâtul a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Recurenta-reclamantă nu are un interes, folos practic imediat, potrivit art. 1 coroborat cu art. 2 din Legea nr. 554/2004, modificată și completată.

Intimatul invocă jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția contencios administrativ și fiscal, Deciziile nr. 2494 din 12.05.2010 și nr. 1935 din 7.07.1999, care a statuat în sensul că, în conformitate cu principiul specialității capacității de folosință, persoana juridică nu poate întreprinde decât activitățile pentru care s-a constituit și tocmai de aceea exercitarea unor acțiuni conexe obiectului de activitate nu poate interveni decât în măsura în care acestea corespund în mod firesc cerințelor statutare.

Intimatul arată și că hotărârile atacate și-au încetat efectele, mandatele expirând la 06.01.2011.

II. Considerentele instanței de recurs.

1. Recursul este fondat.

1.1. Potrivit literaturii juridice, pentru a putea fi parte într-un proces, este necesar a se dovedi:

- calitatea procesuală;
- capacitatea procesuală;
- existența unui interes.

La rândul său, interesul este definit prin folosul practic urmărit de reclamant care poate fi atât material, cât și moral.

Interesul trebuie să fie: legitim, născut și actual, personal și direct.

1.2. Legea nr. 554/2004 modificată și completată, operează însă cu noțiunile de drept, interes legitim privat și interes legitim public. Astfel, în cadrul acțiunii în

contencios administrativ, reclamantul, pe lângă calitatea și capacitatea sa procesuală, este obligat să dovedească vătămarea unui drept sau a unui interes legitim.

1.3. Analizarea interesului din perspectiva dispozițiilor Codului de procedură civilă nu este compatibilă cu specificul raporturilor juridice de drept public, ce fac obiectul prezentei cauze.

Compatibilitatea aplicării normelor de procedură civilă se stabilește de instanța de contencios administrativ, cu prilejul soluționării cauzei, astfel cum prevăd dispozițiile art. 28 alin. 1 ultima teză din Legea nr. 554/2004.

În mod greșit instanța de fond a analizat condiția interesului reclamantei prin raportare la folosul practic, imediat, la interesul direct și personal al acesteia de a ataca un act administrativ.

1.4. Interesul vizează în prezenta cauză dovedirea interesului legitim privat și implicit a celui public, potrivit art. 8 alin. 1 din Legea contenciosului administrativ.

1.5. Recurenta-reclamantă nu a acționat în nume propriu, ci în numele magistraților pe care îi reprezintă și care pot pretinde o anumită conduită în considerarea unui drept viitor și previzibil, prefirurat.

1.6. Recurtenței-reclamante nu i se poate cere demonstrarea dreptului încălcat, deoarece nu a formulat acțiunea în acest scop, ci pentru apărarea intereselor profesionale ale membrilor săi în raporturile cu celelalte subiecte de drept, promovarea demnității profesiei, asigurarea drepturilor și statutului profesional al magistraților.

1.7. În acord cu scopul acțiunii, vătămarea interesului legitim, public poate fi invocată de către reclamantă, deoarece interesul public este acela de a avea un sistem juridic eficient, astfel cum a afirmat recurenta în motivele de recurs.

1.8. Desigur, vătămarea interesului legitim privat și a celui public trebuie

demonstrat numai printr-o analiză asupra fondului cauzei și a actului administrativ atacat.

2. Față de acestea, fiind întrunite motivele de recurs, în temeiul art. 312 alin. 1 teza I și alin. 3 Cod procedură civilă coroborate cu art. 20 alin. 3 din Legea nr. 554/2004 modificată și completată, a fost admis recursul și casată sentința recurată, cu consecința trimiterii cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

3. Nelegalitatea testării psihologice și a reexaminării psihologice a candidaților declarați admiși la proba scrisă, efectuate după susținerea concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii

(Înalta Curte de Casație și Justiție Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, Decizia nr.2263/14 aprilie 2011, dosar nr. 612/39/2010)

I. Prima instanță

a) Cererea de chemare în judecată

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Suceava – Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal, reclamanta C.M. i-a chemat în judecată pe pârâții Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii, solicitând:

- anularea parțială a Hotărârii nr. 1880 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 29.10.2009, de validare a concursului de admitere în magistratură desfășurat în perioada 25 iunie - 25 septembrie 2009, atât în ceea ce privește constatarea neîndeplinirii cumulative de către aceasta a condițiilor prevăzute de art. 12 lit. e) din Legea nr.303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare și anularea actelor administrative emise de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza acestei hotărâri, Hotărârea nr. 2064 din 19.11.2009 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;

- constatarea nelegalității testării psihologice, precum și a reexaminării psihologice care au fost efectuate după susținerea concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii și după declararea reclamantei ca admisă la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii ;

- obligarea Consiliului Superior al Magistraturii la validarea dosarului reclamantei de candidat admis la Institutul Național al Magistraturii și trecerea pe lista definitivă a candidaților admiși la Institutul Național al Magistraturii din Anexa nr. 2 la hotărâre, conform art. 27 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006 de aprobare a regulamentului privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii și recunoașterea tuturor drepturilor ce decurg din calitatea de candidat admis la concursul de admitere în magistratură;

- obligarea Consiliului Superior al Magistraturii și a Institutului Național al Magistraturii la înscrierea acesteia ca auditor de justiție, cursant la Institutul Național al Magistraturii în promoția 2010-2012 sau în anul următor soluționării acestui litigiu;

Prin precizarea acțiunii, reclamanta a invocat și excepția de nelegalitate a art. 14 alin. 1, art. 27 și art. 29 din Regulamentul de admitere și absolvire a Institutului Național al Magistraturii (Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006).

b) Sentința și considerentele primei instanțe

Prin Sentința nr. 203 din 22 octombrie 2010, Curtea de Apel Suceava - Secția comercială, de contencios administrativ și fiscal a admis, în parte, acțiunea precizată formulată de către reclamanta C.M., în contradictoriu cu pârâții Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii. A admis excepția de nelegalitate a art. 14 alin. 1, art. 27 și

art. 29 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006, precum și a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1644 din 24.09.2009 și a constatat nelegalitatea acestora, precum și a testării și reexaminării psihologice a reclamantei. De asemenea, instanța a dispus anularea parțială a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1880 din 29.10.2009, în ceea ce privește constatarea neîndeplinirii cumulative de către reclamantă a condițiilor prevăzute de art. 12 și art. 14 alin. 2 lit. e din Legea nr. 303/2004, și a obligat pârâții la înscrierea reclamantei pe lista definitivă a candidaților admiși la Institutul Național al Magistraturii, conform art. 6 și a anexei 2 a Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1880 din 29.10.2009, precum și la recunoașterea în favoarea reclamantei a tuturor drepturilor ce decurg din calitatea acesteia de candidat admis la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, desfășurat în perioada 25 iunie - 25 septembrie 2009, inclusiv reînscrierea reclamantei ca auditor de justiție, cursant la Institutul Național al Magistraturii în promoția 2010-2012 sau în anul următor soluționării prezentului litigiu.

De asemenea, a fost obligat pârâtul Institutul Național al Magistraturii să plătească reclamantei suma de 390 lei, cu titlu de daune materiale.

Pentru a pronunța această sentință, instanța de fond a reținut următoarele:

Reclamanta s-a prezentat la concursul organizat în perioada 25 iunie - 25 septembrie 2009, în vederea aditerii sale în magistratură, în urma desfășurării probelor scrise fiind declarată candidat admis la Institutul Național al Magistraturii la poziția 183, iar ulterior, ca urmare a examinării psihologice, a fost declarată „respins”, pe considerentul neîndeplinirii cerințelor prevăzute de art. 14 alin. 2 lit. e din Legea nr. 303/2004.

Analizând conținutul Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.

1880 din 29 oct. 2009, instanța de fond a reținut că sunt reale susținerile conform cărora, prin art. 5, au fost validate rezultatele concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii, organizat în perioada mai sus arătată, conform anexei 1, reclamanta figurând la poziția 183, cu nota finală 7,254.

Conform art. 7 al aceleiași hotărâri, s-a constatat însă neîndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 12 și art. 14 alin. 2 lit. e din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, de către zece dintre candidații la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, printre care și reclamanta.

Totodată, prin art. 8, s-a dispus continuarea procedurii pentru ocuparea locurilor de auditor de justiție rămase neocupate, în limita celor 200 scoase la concurs, respectiv pentru 11 locuri.

Reclamanta, considerând că întreaga procedură de organizare a concursului a fost viciată, pe considerentul încălcării prevederilor art. 14 din Legea nr. 303/2004, aceste vicii afectând, în principal, modul în care a fost organizată testarea psihologică, s-a adresat instanței, solicitând anularea Hotărârii nr. 1880/2009 în ceea ce privește art. 5, 7 și 8, înțelegând să invoce și excepția de nelegalitate a textelor în temeiul cărora s-a realizat aceasta testare.

Astfel, prin Hotărârea C.S.M. nr. 439/2006 au fost încălcate în mod flagrant dispozițiile unui act cu forță juridică superioară, respectiv cele ale Legii nr. 303/2004, aceste considerente fiind valabile și în ceea ce privește Hotărârea C.S.M. nr. 1644/2009.

Din conținutul acestui act, rezultă că s-a reținut că reexaminarea psihologică se realizează prin reevaluarea testului scris și susținerea unui nou interviu.

Pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii, în ceea ce privește petitul având ca obiect anularea Hotărârii nr. 1880/2009, a relevat faptul că, în condițiile în

care reclamanta nu a formulat plângere prealabilă, acesta este inadmisibil, pe considerentul nesocotirii dispozițiilor imperative ale art. 7 alin. 1 din Legea nr. 554/2004.

Instanța de fond a considerat că această excepție nu poate fi reținută, întrucât reclamanta a formulat plângere prealabilă împotriva acestei hotărâri, în situația în care acțiunea ar fi întemeiată, motivele de nelegalitate considerate incidente în privința art. 7 și 8 din Hotărârea nr. 1880/2009 s-ar extinde și asupra Hotărârii nr. 2064/2009 în virtutea principiului anulării actului subsecvent.

În ceea ce privește excepția de nelegalitate a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1644/2009, instanța de fond a constatat că este vorba de un act unilateral, emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care a dat naștere și a modificat raporturi juridice.

Referitor la art. 14 din Hotărârea nr. 439/2000 s-a arătat că în raport de prevederile art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, textul este nelegal deoarece verificarea medicală și psihologică este o condiție de înscriere la concurs, candidații urmând a fi verificați sub aspectul competenței profesionale numai dacă îndeplinesc condiția aptitudinii medicale și psihologice pentru exercitarea profesiei, testarea constituind o etapă premergătoare și eliminatoire.

Cu privire la nelegalitatea Hotărârii nr. 1644/2009 s-a apreciat că aceasta încalcă prevederile art. 15 alin. 5 din Legea nr. 303/2004, în condițiile în care au fost înființate alte două comisii decât cele prevăzute de lege, respectiv cea de testare psihologică și de reexaminare psihologică.

Pe de altă parte, cele trei comisii reglementate de art. 15 alin. 5, se constituie la propunerea Institutului Național al Magistraturii, în timp ce cele implicate

în testarea psihologică s-au numit la propunerea Direcției Resurse Umane și Organizare a Consiliului Superior al Magistraturii.

A mai apreciat prima instanță că, condiția prealabilă și eliminatorie care privea înscrierea unei persoane la concurs a devenit, prin încălcările legii, o probă a acestuia, cu efect de excludere a unui candidat deja admis, prin înlocuirea criteriilor prevăzute de art. 12 din Legea nr. 303/2004, referitoare la competența profesională, aptitudinile și buna reputație, cu decizia psihologului.

A precizat judecătorul fondului că, Consiliul Superior al Magistraturii nu este legitimat să aleagă momentul la care înțelege să verifice condițiile de înscriere, mai exact la o dată ulterioară admiterii la concurs, după promovarea acestuia și chiar după începerea cursurilor de formare inițială din cadrul Institutului Național al Magistraturii. Consiliul Superior al Magistraturii are atribuții strict administrative în desfășurarea concursului, care însă nu pot constitui temei legal pentru ca acesta să se subroge comisiei de admitere și să procedeze el însuși la verificarea competenței psihologice și, mai mult, să procedeze la verificarea acestei condiții de înscriere la un alt moment decât cel stabilit în lege.

Un alt argument pentru anularea prevederilor art. 7 din Hotărârea nr. 1880/2009, l-a constituit și faptul că, desfășurarea concursului de admitere nu s-a realizat în condiții de previzibilitate, candidaților neaducându-li-se la cunoștință, în mod integral, reglementările incidente în materie și, totodată, întreaga procedură de admitere la Institutul Național al Magistraturii, așa cum este aceasta văzută și concepută de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Mai mult, Consiliul Superior al Magistraturii nu a publicat nicio hotărâre privind profilul psihologic al candidatului la Institutul Național al Magistraturii sau

al auditorului de justiție, așadar este lipsită de temei susținerea conform căreia, concurenții ar fi cunoscut reglementările incidente în cauză. Lipsa unei hotărâri a Consiliului Superior al Magistraturii care să stabilească coordonatele psihologice urmărite pentru un auditor de justiție, a permis ca verificarea competenței psihologice să se realizeze în baza unui vid legislativ, pe criterii absolut subiective, care au surclasat, paradoxal, rezultatele obținute în baza unor criterii de admitere rigurose și clar stabilite, cum pertinent a susținut reclamanta.

Curtea a apreciat că este reală împrejurarea potrivit căreia, interesul reclamantei în atacarea dispozițiilor considerate nelegale s-a născut abia în momentul în care a fost vătămată prin respingerea sa, ulterior promovării examenului.

2. Instanța de recurs

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii.

a) Recursul declarat de pârâtu Consiliului Superior al Magistraturii

În motivele de recurs, Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că instanța de fond a apreciat în mod eronat că este fondată excepția de nelegalitate a art. 14 alin. 2 și art. 27 din Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 439/2006, reținând în mod greșit că aceste dispoziții regulamentare contravin dispozițiilor art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

A susținut recurentul, că greșit s-a constatat nelegalitatea unor dispoziții regulamentare care nu au legătură cu cele care stabilesc ordinea de testare a candidaților din punct de vedere al cunoștințelor profesionale, respectiv a aptitudinilor psihologice.

A precizat că, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, Consiliul Superior al

Magistraturii are „atributul exclusiv” în luarea măsurilor care se impun pentru ocuparea posturilor vacante, precum și parcurgerea etapelor de formare, perfecționare și promovare a judecătorilor și procurorilor.

În ceea ce privește Hotărârea nr. 1644/2009 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, s-a arătat că instanța de fond a reținut în mod greșit că excepția de nelegalitate este admisibilă și întemeiată.

În acest sens, s-a argumentat că Hotărârea nr. 1644/2009 a fost adoptată pentru aprobarea componentei comisiilor de testare psihologică și reexaminare psihologică a candidaților admiși la concursul organizat în perioada 25.06.-25.09.2009.

În ceea ce privește Hotărârea nr. 1881 din 29.10.2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii pentru validarea rezultatelor concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii desfășurat în perioada 25 iunie-25 septembrie 2009, autoritatea recurentă a apreciat că instanța de fond a reținut în mod greșit că ar exista motive de nelegalitate, în ceea ce o privește pe reclamantă.

Astfel, rezultatele concursului au fost validate prin această hotărâre după ce, potrivit art. 29 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 538/2008 a fost realizată și testarea psihologică, ce constă din susținerea unui test scris și a unui interviu în fața unui psiholog desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii, probă în urma căreia reclamanta a fost declarată „Respins”, inclusiv la reexaminarea psihologică efectuată ca urmare a contestației depuse de acesta.

Recurenta a menționat, nici Consiliul Superior al Magistraturii și nici instanța de judecată nu se pot substitui comisiei de testare psihologică și nici comisiei de reexaminare psihologică, fiind vorba de constatări științifice complexe și de strictă specialitate care exced controlului judecătoresc.

A apreciat recurenta că instanța de fond a pronunțat o hotărâre lipsită de temei legal atunci când a anulat Hotărârea nr. 1880/2004 în ceea ce o privește pe reclamanta-intimată.

b) Recursul declarat de pârâutul Institutul Național al Magistraturii

În recursul declarat de Institutul Național al Magistraturii, s-a criticat sentința, arătându-se că instanța de fond a reținut în mod greșit nelegalitatea Hotărârii nr. 439/2006, faptul de a organiza testarea psihologică ulterior probelor de concurs nefiind o încălcare a dispozițiilor art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, republicată.

S-a mai susținut că soluția adoptată prin Hotărârea nr. 439/2006 reprezintă singura modalitate practică de punere în aplicare a dispozițiilor art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 republicată, în condițiile în care numărul candidaților înscriși în fiecare an la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii este în jur de 3000 de persoane, în timp ce după desfășurarea probelor de concurs rămân mai puțin de 10 % din numărul celor înscriși, ceea ce ușurează activitatea de testare psihologică și reduce cheltuielile efectuate.

A precizat recurentul că Hotărârea nr. 439/2006 nu adaugă și nici nu modifică Legea nr. 303/2004, republicată, ci o face aplicabilă în ceea ce privește organizarea concursului pentru intrarea la Institutul Național al Magistraturii.

c) Analiza motivelor de recurs

Înalta Curte, examinând recursurile declarate de Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii, a constatat că acestea sunt nefondate.

Testarea psihologică a fost organizată după ce candidații înscriși la concursul de admitere au susținut proba de verificare a cunoștințelor profesionale, incluzându-i doar pe candidații care promovaseră această probă, între care și

recurenta-reclamantă care a fost declarat admis cu nota finală de 7,254.

Potrivit art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, republicată „la concursul pentru admiterea la Institutul Național al Magistraturii se poate înscrie persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții: are cetățenia română, domiciliul în România și capacitate deplină de exercițiu; este licențiată în drept; nu are antecedente penale sau cazier fiscal; cunoaște limba română; este aptă, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției.

Or, potrivit art. 14 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 439/2006, comisia de admitere a concursului poate verifica numai îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 14 alin. 2 lit. a-d din Legea nr. 303/2004, republicată, iar rezultatele verificării se afișează la sediul Institutului Național al Magistraturii, precum și la sediile tribunalelor și parchetelor de pe lângă acestea și se publică simultan pe paginile de internet al Consiliului Superior al Magistraturii și Institutului Național al Magistraturii, cel mai târziu cu 15 zile înainte de data concursului.

De asemenea, după susținerea concursului privind verificarea cunoștințelor juridice, potrivit art. 27 alin. 1-3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 439/2006, candidații admiși vor fi verificați sub aspectul îndeplinirii condiției bune reputații prevăzute la art. 12 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către inspecții din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și vor fi programați pentru a se prezenta la vizita medicală și la testarea psihologică. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii hotărăște cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. 1 și validează rezultatele con-

cursului. Candidații inapți pentru exercitarea funcției, din punct de vedere medical, psihologic, precum și cei care nu se bucură de o bună reputație sunt declarați respinși. Lista definitivă a candidaților declarați admiși la Institutul Național al Magistraturii, se comunică pentru afișare la sediul Institutului Național al Magistraturii, la sediul Consiliului Superior al Magistraturii și la sediile tribunalelor și parchetelor de pe lângă acestea și se publică pe paginile de internet ale Consiliului Superior al Magistraturii și Institutului Național al Magistraturii.

Deci, cu alte cuvinte, Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 439/2006, prin dispozițiile citate mai sus nu respectă dispozițiile art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, republicată și nici sensul acestor dispoziții.

Astfel, legiuitorul, prin art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 republicată, a înțeles să reglementeze existența unor aptitudini psihologice specifice funcțiilor de judecător și, respectiv, procuror, ca pe o condiție prealabilă, alături de celelalte condiții legale, pentru înscrierea la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii.

Or, Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 439/2006, prin art. 14 și 27 încalcă dispozițiile art. 14 alin. 2 din lege, prin transformarea unei condiții legale prealabile, cerută pentru înscrierea la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii, într-o probă eliminatorie ulterioară susținerii concursului privind verificarea cunoștințelor juridice.

Stabilind o astfel de succesiune, Regulamentul, nesocotind litera și spiritul dispozițiilor art. 14 alin. 2 din Legea nr. 303/2004, republicată, a creat posibilitatea ca persoane inapte din punct de vedere psihologic să fie obligate să susțină concursul de verificare a cunoștințelor juridice, supunându-le unor eforturi materiale, fizice și psihice inutile, neavute în vedere de legiuitor.

Este adevărat că, din motive de oportunitate, autoritatea publică recurentă a putut aprecia că este mult mai ușor și cu eforturi financiare mai puține să supună testării psihologice doar pe candidații care au promovat proba de verificare a cunoștințelor juridice, din moment ce numărul candidaților înscriși este, de regulă, cu mult mai mare.

Din conținutul dispozițiilor art. 14 și următoarele din Legea nr. 303/2004, republicată nu rezultă, însă, că legiuitorul ar fi conferit Consiliului Superior al Magistraturii un drept de apreciere în ceea ce privește tratarea condițiilor legale de înscriere la concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii și nici în ceea ce privește schimbarea naturii juridice a vreuneia dintre acestea, pentru a putea fi transformată din condiție de înscriere la concurs în probă eliminatorie ulterioară publicării listelor cu candidații declarați admiși la concursul de admitere, așa cum s-a întâmplat în cauza de față.

Astfel fiind, rezultă că soluția dată de instanța de fond excepției de nelegalitate invocată de intimatul-reclamant este legală și temeinică, criticile celor două recursuri fiind neîntemeiate.

Prin aceeași sentință, Curtea de apel a constatat și nelegalitatea Hotărârii nr. 1644/2009, soluție care, având în vedere considerentele de mai sus, este legală și temeinică, hotărârea respectivă având ca efecte completarea cadrului organizatoric creat prin Hotărârea nr. 439/2006, cu încălcarea dispozițiilor legale așa cum s-a argumentat mai sus.

Pe fondul cauzei, instanța de fond a anulat Hotărârea nr. 1880/2009 în ceea ce o privește pe intimata-reclamantă, recunoscând acesteia toate drepturile care decurg din calitatea de candidat admis la concursul de admitere la I.N.M. desfășurat în perioada 25.06 – 25.09.2009.

Pentru a ajunge la această soluție, instanța de fond a înlăturat dispozițiile regulamentare constatate nelegale și a

conferit relevanță juridică faptului că intimatul-reclamant a fost declarat admis la concursul respectiv, așa cum rezultă din tabelul afișat de organizatori.

d) Soluția instanței de recurs

În concluzie, pentru considerentele expuse mai sus, soluția instanței de fond este legală și temeinică, urmând ca, în baza art. 312 Cod procedură civilă, cele două recursuri să fie respinse ca fiind nefondate.

4. Asimilarea magistraților asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, ca rang și salarizare, judecătorului de curte de apel, nu duce la dobândirea *ope legis* a gradului profesional de judecător de curte de apel

(Înalta Curte de Casație și Justiție Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, decizia nr. 3045/25 mai 2011, dosar nr. 6504/2/2010)

Prin Sentința civilă nr. 4595 din 17.11.2010, Curtea de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea formulată de reclamanta V.C.I. în contradictoriu cu pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii, acțiune având ca obiect anularea Hotărârii nr. 393 din 08.04.2010 a Secției pentru Judecători și obligarea pârâtului la emiterea unei noi hotărâri prin care să-i recunoască gradul profesional de judecător de curte de apel, dobândit în temeiul art. 36 și art. 37 din Legea nr. 56/1993.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut, în esență, că reclamanta a fost numită în funcția de magistrat asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție începând cu data de 15.07.2004, prin Ordinul Președintelui Curții Supreme de Justiție, sub imperiul Legii nr. 92/1992, anterior exercitând profesia de consilier juridic, aceasta fiind salarizată la nivel de judecător de Curte

de apel, potrivit dispozițiilor O.U.G. nr. 27/2006.

A reținut instanța de fond, contrar celor susținute de reclamantă, în baza dispozițiilor prevăzute de art. 37 alin. 3 din Legea nr. 56/1993 privind Curtea Supremă de Justiție, că aceasta a dobândit doar statutul de magistrat asistent, cu anumite drepturi conferite expres de lege, cum ar fi cel de a fi salarizată la nivelul unui judecător de Curte de apel, textul de lege indicat menționând în mod expres că „magistrații asistenți sunt asimilați ca rang și salarizare, judecătorului de Curte de apel”, iar potrivit art. 36 alin. 1 din Legea nr. 56/1993 aceștia se bucură de stabilitate (ca și judecătorii stagiați sau procurorii).

A precizat instanța de fond în considerentele sentinței că este just raționamentul Secției pentru judecători din hotărârea contestată de reclamantă, în sensul că prin efectul asimilării stipulate expres de lege, magistrații asistenți pot beneficia doar de rangul (recunoașterea altor drepturi decât cele de natură salarială) și salarizarea unui judecător de Curte de apel, fără a dobândi însuși gradul de judecător de curte de apel.

Cât privește susținerea reclamantei privind discriminarea sa în raport cu alți magistrați asistenți cărora li s-a recunoscut gradul profesional de judecător de Curte de apel, prima instanță a reținut că este vorba despre persoane cărora li s-a recunoscut acest drept în considerarea unor situații distincte, personale, prin decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, cum ar fi spre exemplu faptul că respectivele persoane au îndeplinit funcția de judecător sau procuror, anterior numirii ca magistrat asistent, hotărârile judecătorești, chiar irevocabile, producând efecte relative, numai pentru părțile din proces.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamanta criticând-o pentru

nelegalitate și netemeinicie, invocând prevederile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă – „hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii”, respectiv a prevederilor art. 304¹ Cod procedură civilă, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.

Criticile formulate de recurentă, subsumate motivului de recurs invocat, sunt următoarele:

- instanța de fond a dat o interpretare greșită dispozițiilor incidente în cauză, realizând o împărțire a magistraților, conform Legii nr. 92/1992, în trei categorii: judecători, procurori, magistrați-asistenți, apreciind fără temei legal că magistrații asistenți au avut un statut distinct, în condițiile în care Legea nr. 92/1992 nu trata diferențiat categoria magistraților asistenți, ci se referea în mod generic la magistrați;

- instanța de fond a apreciat greșit că dispozițiile art. 37 alin. 3 din Legea nr. 56/1993 nu consacră dobândirea gradului profesional de judecător de Curte de apel de către magistratul asistent, ci doar erau asimilați judecătorului ca rang și salarizare, de vreme ce magistratul asistent făcea parte din Corpul Magistraților;

- nerecunoașterea acestui grad profesional dobândit de magistrații asistenți în condițiile Legii nr. 56/1993 și Legii nr. 92/1992 republicată conduce la încălcarea unor principii generale cum ar fi: protecția încrederii legitime, a echivalenței postului și a gradului, a bunei credințe și a solitudinii, principii de bază ale dreptului comunitar, aplicabile și în sfera largă a raportului de servicii în spațiul U.E.

A fost invocată practica anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție, practică unitară în sensul admiterii cererilor de recunoaștere a gradului profesional de judecător de Curte de apel a magistratului asistent, astfel încât trebuie să se aplice un tratament juridic similar ca și celorlalte subiecte de drept aflate în situații juridice

similare, altfel diferența de tratament devenind discriminatorie în sensul art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform jurisprudenței Curții Constituționale, în concordanță cu cea a Curții Europene a Drepturilor Omului, principiul constituțional al egalității în drepturi presupune identitatea de soluții pentru situații identice, cum este cazul în speță.

S-a solicitat admiterea recursului și modificarea sentinței atacate în sensul anulării Hotărârii C.S.M. – Secția pentru Judecători nr. 393 din 08.04.2010 și obligarea intimatului să-i recunoască gradul profesional de judecător de Curte de apel.

Intimatul-pârât Consiliul Superior al Magistraturii a depus întâmpinare la recursul formulat, solicitând respingerea recursului ca nefondat și menținerea sentinței instanței de fond ca fiind legală și temeinică.

Recursul a fost considerat nefondat și a fost respins în baza art. 312 Cod procedură civilă, potrivit considerentelor ce urmează.

Instanța de fond a apreciat în mod judicios că prin efectul asimilării magistraților, ca rang și salarizare, judecătorului de Curte de apel, aceștia nu au dobândit ope legis gradul profesional de judecător de Curte de apel.

Legea Curții Supreme nr. 56/1993, în forma adoptată inițial prevedea că magistrații asistenți erau numiți dintre judecătorii sau procurorii cu o vechime în grad de cel puțin 4 ani, iar după un stagiul de 4 ani în această funcție, ei puteau fi înaintați pe loc la gradul de președinte de tribunal și după alți 2 ani, la gradul de judecător de Curte de apel.

Într-o interpretare sistematică a textului de lege, în prima ipoteză „înaintarea pe loc la gradul de președinte de tribunal”, trebuie înțeleasă în sensul că magistrații asistenți obțineau doar salarizarea unui

președinte de tribunal, nicidecum că obțineau o funcție de conducere – respectiv aceea de președinte de tribunal.

Ori, dacă în prima ipoteză noțiunea de „grad” utilizată de legiuitor nu se referă la gradul profesional, întrucât acesta se raportează doar la funcțiile de execuție și nu la cele de conducere, dată fiind simetria cuprinsă în această normă, aceeași soluție trebuie adoptată și în interpretarea celei de-a doua ipoteze a tezei finale, respectiv obținerea salarizării unui judecător de Curte de apel și nu promovarea efectivă în funcția de execuție de judecător de Curte de apel.

Însăși noțiunea de „promovare pe loc” se referă doar la obținerea drepturilor salariale ale unui judecător de Curte de apel și nu la promovarea efectivă în această funcție.

În sprijinul acestei interpretări vin și modificările ulterioare ale alin. 3 al art. 37 din Legea nr. 56/1993, modificări aduse prin O.U.G. nr. 224/2000, potrivit cu care „Magistrații asistenți sunt asimilați ca rang și salarizare, judecătorului de Curte de apel și sunt numiți dintre judecătorii sau procurorii cu o vechime în magistratură de cel puțin 4 ani”.

După un stagiul de 3 ani în această funcție, ei pot fi înaintați pe loc în funcția de vicepreședinte de tribunal, iar după alți 3 ani, în funcția de președinte de tribunal”, iar potrivit art. II al O.U.G. nr. 224/2000 „Magistrații asistenți și magistrații asistenți-șefi care până la data intrării în vigoare a prezentei Ordonanțe de urgență au fost înaintați pe loc, potrivit legii, în gradul de judecător de curte de apel, sunt asimilați ca rang și salarizare, funcției de președinte de tribunal”.

De altfel, așa cum corect susține intimatul-pârât prin interpretarea formulată, dacă legiuitorul ar fi înțeles la momentul adoptării Legii nr. 56/1993 sau mai târziu, la momentul modificării acesteia – să confere de drept magistraților asistenți gradul profesional de judecător de Curte

de apel n-ar fi existat impedimente ca în textul respectiv să menționeze *expressis verbis* acest lucru.

Or, legiuitorul nu a procedat astfel, dovadă că nu a înțeles să echivaleze practic aceste funcții, ci doar să confere magistraților asistenți anumite atribute – rangul și salarizarea unui judecător de curte de apel – pe durata exercitării acestei funcții, fără ca prin ele însele, aceste atribute să nască însuși dreptul la gradul de judecător de Curte de apel.

Cât privește susținerea recurenței-reclamante în sensul că instanța de fond în mod eronat a considerat că magistrații asistenți au avut un statut distinct, dat fiind că Legea nr.92/1992 tratează această categorie ca făcând parte din Corpul magistraților, trebuie precizat că este neîntemeiată.

Este adevărat că până la adoptarea Legii nr. 303/2004 magistrații asistenți au făcut parte din Corpul magistraților, însă nu trebuie ignorate dispozițiile Legii nr. 92/1992 care se refereau la „Condițiile speciale pentru numirea și avansarea în funcții a magistraților”, potrivit art. 67 din lege, pentru avansarea în funcții superioare, magistratul trebuia ca, pe lângă îndeplinirea condiției de vechime să aibă o activitate meritorie, atestată prin note calificative acordate de șefii ierarhici și inspectori, condiții menținute și prin art. 66 din lege, în forma republicată, iar prin O.U.G. nr. 179/1999 a fost introdusă condiția promovării pe bază de examen, în funcții superioare de execuție la tribunale, curți de apel și parchetele de pe lângă acestea, a magistraților care îndeplineau condițiile prevăzute de lege.

Este cert că toate aceste dispoziții privind promovarea și avansarea în funcții se refereau la judecători și procurori și nu la magistrați asistenți, care în opinia recurenței-reclamante, prin numirea ca magistrat asistent a dobândit de drept gradul profesional de judecător de Curte de apel, fără a mai fi necesar să

îndeplinească, pe lângă vechime, și celelalte condiții, ultima fiind cea a susținerii unui examen.

S-ar ajunge astfel la concluzia că pentru judecători și procurori s-ar fi creat ope legis o situație mai grea decât cea a magistraților asistenți, fapt ce nu poate constitui voința legiuitorului.

Așadar, în mod legal, printr-o interpretare corectă dată textului de lege incident în cauză, prima instanță a reținut raționamentul Secției pentru judecători din cadrul C.S.M., în sensul că Legea nr. 56/1993, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 303/2004, nu consacra posibilitatea dobândirii gradului profesional de judecător de curte de apel de către magistrații asistenți, ci doar asimilau magistratul asistent ca rang și salarizare, judecătorului de Curte de apel, asimilare valabilă pe durata exercitării acesteia.

Prin urmare, recurența-reclamantă, prin nerecunoașterea gradului profesional de judecător de curte de apel, în condițiile în care legislația incidentă nu permite acest lucru, nu se poate prevala de faptul că i s-au încălcat anumite drepturi printre care și cel al încrederii ori speranței legitime în a dobândi sau a fi dobândit eo ipso gradul profesional de judecător de Curte de apel.

Aceasta, cu atât mai mult cu cât, astfel cum s-a precizat mai sus, recunoașterea gradului profesional de judecător de curte de apel, în condițiile pretinse de recurența-reclamantă, ar conduce inevitabil la concluzia absurdă că judecătorilor și procurorilor li s-ar crea ope legis, în mod aprioric, o situație mai grea decât magistraților asistenți.

În ceea ce privește așa zisa discriminare a recurenței în raport cu magistrații asistenți cărora li s-a recunoscut prin decizii irevocabile ale Înaltei Curți, gradul profesional de judecător de Curte de apel, apreciem că instanța de fond în mod corect a reținut că nu se pune problema unui tratament juridic diferențiat pentru

recurentă, deoarece nu ne aflăm în situații juridice similare, fiecare speță în parte vizând situații distincte, personale, în care s-au regăsit acei magistrați asistenți.

Cu alte cuvinte, nu există identitate sau similitudine între situația acestora și cea a recurente-reclamante.

Dimpotrivă, dacă s-ar recunoaște recurente-reclamante gradul profesional pretins, s-ar crea o evidentă diferență de tratament, discriminatorie în raport cu întregul corp de magistrați din România, cărora nu li s-a recunoscut în aceleași

condiții vreun grad profesional, de această dată fiind clar încălcat principiul legalității.

Pentru toate aceste considerente, constatând că sentința pronunțată de instanța de fond este legală și temeinică și nu există motive pentru casarea sau modificarea acesteia, recursul a fost considerat nefondat și în baza art. 312 Cod procedura civilă, a fost resins.

**Jurisprudență prelucrată de
judecător Paula Andrada Coțovanu**